
LEGISLACIÓ SOBRE PRODUCTES FITOSANITARIS

Josep Mª VIVES DE QUADRAS,
Enginyer Agrònom

INTRODUCCIÓ

L'actual legislació espanyola sobre fabricació i comerç de productes fitosanitaris té el seu origen en el Decret del Ministeri d'Agricultura del 19 de setembre de 1942 i en l'Ordre Complementària del 16 de desembre de 1942. En aquestes disposicions, hom crea el "Registro Oficial Central de Productos y Material Fitosanitario", i hom estableix una normativa inexistent fins aquell moment, i que bàsicament encara es manté:

- Queda prohibida la fabricació, venda i circulació dels productes que no estiguin inscrits en el Registre Oficial Central.
- La inscripció al Registre d'un producte fitosanitari caduca als 5 anys.
- Totes les persones o empreses dedicades a la fabricació o comerç de productes fitosanitaris, s'inscriuran obligatòriament en el Registre Oficial de Productors i Distribuïdors.
- La venda de productes fitosanitaris només es pot fer en envasos precintats i etiquetats, en els quals consti el número de registre del producte, composició química i riquesa, aplicacions autoritzades i nom del fabricant.
- La propaganda relativa a la utilitat i mètode d'aplicació dels productes, haurà d'ésser prèviament censurada pels Serveis Oficials.
- La vigilància del compliment de les obligacions i restriccions en la fabricació i comerç dels productes fitosanitaris correspon al Servei de Defensa Contra Fraus.

A contiuació, i agrupats per temàtiques, hom hi dona una visió ràpida de les disposicions que afecten els productes fitosanitaris i llur fabricació, comercialització i utilització, en el benentés que és pràcticament impossible resumir en una breu comunicació la complexa legislació sobre aquesta matèria.

DEFINICIÓ DEL PRODUCTE FITOSANITARI

En l'Ordre del Ministeri d'Agricultura de l'1 de març de 1971, sobre definicions a aplicar pel Registre Oficial Central de Productes i Material Fitosanitari, hom efectua la següent definició: "Plaguicida o pesticida, producte fitosanitari o fitofarmacèutic, de lluita contra les plagues del camp, és tot producte químic, físic o biològic emprat convenientment en la protecció dels cultius i llurs productes agrícoles".

En el Codi Alimentari Espanyol, aprovat pel Decret de la Presidència del Govern del 21 de setembre de 1967, hom considera "parasiticida, plaguicida o producte fitosanitari, tot producte químic que s'aplica directament sobre el sòl, la planta o sobre part d'ella, quan està en el camp o en el magatzem, i que serveixi per protegir els vegetals dels desenvolupament d'una plaga".

PRODUCTES A INSCRIURE EN EL REGISTRE OFICIAL

En l'Ordre del 16 de desembre del 1942, hom indica que el Registre Oficial Central de Productes Fitosanitaris estarà compost pels següents grups:

1. Productes i primeres matèries directament útils per llurs principis actius, i preparats especials i específics destinats a preveure i combatre les malalties i plagues de les plantes.

2. Productes d'acció coadjuvant.

3. Productes destinats al sanejament de les terres i preventius d'accidents variats (herbicides, desinfectants del terreny, conservadors de fruits, etc.);

En l'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 12 d'agost de 1976, per la qual es classifiquen els productes agroquímics a efectes de registre, hom estableix que tots els productes destinats a influir sobre els processos biològics de les plantes, amb excepció dels destinats a llur nutrició, queden inclosos entre els productes fitohormonals i passen a ésser considerats productes fitosanitaris.

Finalment, l'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 7 d'octubre de 1976 sobre tractaments protectors de la fusta, indica que els productes destinats a protegir-la contra agents biòtics destructors, meteorització i efectes del foc, també han d'ésser inscrits al Registre Oficial Central de Productes i Material Fitosanitari.

Els insecticides domèstics i els raticides, segons l'Ordre del Ministeri de La Governació del 7 de gener de 1964, s'han d'inscriure en el Registre de la Direcció General de Sanitat. No obstant això, els raticides que s'usin en terrenys o magatzems agrícoles han d'esser inscrits al Registre Oficial Central de Productes i Material Fitosanitari.

CLASSIFICACIÓ TOXICOLÒGICA DELS PRODUCTES FITOSANITARIS PER LLUR PERILLOSITAT PER A L'HOME

Una primera classificació dels productes fitosanitaris atenent llur toxicologia, fou establerta en l'Ordre de la Presidència del Govern del 23 de febrer de 1965. Aquesta Ordre fou derogada per una altra del 29 de setembre de 1976, en la qual hom regula la fabricació, comerç i utilització dels productes fitosanitaris. En l'article 1er. d'aquesta segona Ordre, es classifiquen els productes fitosanitaris, atenent llurs possibles riscos per a l'home i animals domèstics, en alguna de les quatre següents categories:

- Categoria A: Productes de baixa perillositat que, emprats d'acord amb llurs intruccions d'ús, es poden considerar pràcticament innocus.
- Categoria B: Productes de mitjana perillositat, que poden ésser emprats sense risc amb un mínim de precaucions.
- Categoria C: Productes perillosos, la manipulació i utilització dels quals ha d'ajustar-se a normes estrictes, a fi d'evitar danys o accidents.
- Categoria D: Productes d'extrema perillositat, la manipulació i utilització dels quals ha d'estar controlada i efectuada únicament per personal especialitzat sota normes molt estrictes.

Els productes de categoria C només poden ésser fabricats i/o comercialitzats per empreses que disposin d'un Llibre Oficial de Moviment de Productes Fitosanitaris d'aquesta categoria, i només es poden lliurar a altres comerciants que compleixin els anteriors requisits, o a persones majors d'edat que assumeixin, signant en l'esmentat llibre, la responsabilitat de llur emmagatzematge i ús.

Els productes de categoria D sols poden ésser fabricats i/o comercialitzats per l'empresa titular del Registre i que disposi d'un Llibre Oficial de Moviment de Productes Fitosanitaris d'aquesta categoria. La venda d'aquests productes només es pot fer als Serveis Oficials, o a empreses especialment autoritzades per a dur a terme tractaments amb productes d'aquesta categoria.

La Resolució de la Direcció General de la Producció Agrària del 29 de març de 1982, normalitza el Llibre Oficial de Moviment de Productes Fitosanitaris Perillosos, i estableix que disposar de l'esmentat Llibre serà obligatori a partir de l'1 de setembre de 1982.

CLASSIFICACIÓ DELS PRODUCTES FITOSANITARIS SEGONS LLUR PERILLOSITAT PER A LA FAUNA SILVESTRE

L'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 31 de gener de 1973, estableix que, a més de la lletra que classifica els productes fitosanitaris segons llur perillositat per a la vida dels animals silvestres, es classificaran els productes amb dues noves lletres, que faran referència respectivament a llur toxicitat per a la fauna terrestre i l'aquàtica. Els productes de categoria "A" es consideren

inofensius per a la fauna, els de categoria "B" mitjanament perillosos, i els de la categoria "C" molt perillosos. Aquesta Ordre es complementa amb la Resolució de la Direcció General d'Agricultura del 9 de març de 1973, que dóna normes per classificar els productes d'acord amb llur perillositat per a la fauna silvestre.

L'Ordre del Ministeri d'Agricultura, del 9 de desembre de 1975, reglamenta l'ús dels productes fitosanitaris per preveure danys a la fauna silvestre. Segons aquesta Ordre, la categoria "C" per a la fauna terrestre implica la prohibició d'ús a zones de pastura, boscos i cultius extensius. La categoria "C" per a fauna aquàtica significa la prohibició d'ús a zones humides: rius, llacs, maresmes, etc.

També s'hi estableixen limitacions per al tractament de boscos i espais protegits, per l'ús de productes de la categoria "B" per a la fauna, per a la utilització de llavors tractades amb productes de la categoria "C" i per a les aplicacions de productes tòxics per a les abelles sobre les plantes en floració.

ETIQUETATGE DELS PRODUCTES FITOSANITARIS

En el Decret del 19 de setembre de 1942, hom estableix que els productes fitosanitaris s'hauran de vendre en envasos precintats i etiquetats. La Resolució de la Direcció General de la Producció Agrària del 8 de maig de 1967, especifica que en l'etiquetatge de l'envàs hauran de figurar les següents dades:

- Nom comercial del producte
- Nom i adreça del fabricant
- Principis actius del producte, indicant-ne el nom químic
- Riquesa en elements actius
- Número del Registre
- Categoria toxicològica
- Aplicacions autoritzades i cultius o plantes en les quals es pot emprar
- Dosi i forma d'ús
- Contingut net de l'envàs
- Data límit d'utilització per als productes de conservació limitada
- Temps que ha de transcórrer entre l'últim tractament i la collita
- Signes que indiquin la categoria toxicològica del producte

També en l'Ordre del 29 de setembre de 1976, que regula la fabricació, comerç i utilització de productes fitosanitaris, hom indica que a les etiquetes dels productes ha de figurar de forma molt visible l'advertència de llur perillositat.

LEGISLACIÓ QUE AFECTA LA FABRICACIÓ DE PESTICIDES

Les instal·lacions industrials dedicades a la fabricació de pesticides estan afectades per disposicions pertanyents a diversos ministeris, que s'indiquen a continuació:

1. **Inscripció al Registre Oficial de Productors i Distribuïdors de Productes i Material Fitosanitari.**

Tal com hom ha indicat, en virtut d'allò que disposa el Decret del Ministeri d'Agricultura del 19 de setembre de 1942, les empreses dedicades a la

fabricació de productes fitosanitaris s'han d'inscriure en el Registre Oficial de Productes i Distribuïdors de Productes i Material Fitosanitari. La Resolució de la Direcció General de la Producció Agrària del 5 de desembre de 1975, dóna normes per a la inscripció a l'esmentat Registre, i classifica en 5 grups les persones o entitats que han d'inscriure-s'hi: fabricants, importadors, distribuïdors generals, venedors i aplicadors.

Per a la inscripció en aquest Registre i, en virtut dels Decrets de traspassos a les Comunitats Autònomes en matèria de Sanitat Vegetal, cal adreçar-se a les Seccions Territorials dels Serveis de Protecció dels Vegetals de la província on radiqui la raó social de l'empresa sol·licitant, complimentar els impresos FID i acompanyar-los de la documentació complementària que se sol·licita.

2. Reglament d'Activitats Molestes, Insalubres, Nocives i Perilloses

La fabricació de plaguicides és contemplada en el Reglament d'Activitats Nocives, Molestes, Insalubres i Perilloses, aprovat en el Decret de Presidència del Govern del 30 de novembre de 1961 i Ordre Complementària del 15 de març de 1963.

En el nomenclàtor annex al Reglament, hom fa únicament referència directe als plaguicides existents en aquella data, però a causa de la relació d'activitats no està tancada, cal considerar que els nous productes fitosanitaris que van apareixent en el mercat estan també sotmesos al Reglament d'Activitats. La fabricació de pesticides pot quedar inclosa en els següents grups d'activitats que hom esmenta en el nomenclàtor.

- "Molestes", per producció de gasos irritants i males olors.
- "Insalubres i Nocives", per emanació de gasos i pols tòxiques, així com d'abocament d'aigües residuals tòxiques.
- "Perilloses", per manipulació de productes inflamables o explosius.

La llicència d'Activitats cal tramitar-la davant les Comissions d'Activitats Classificades, a través de la sol·licitud de Llicència Municipal d'Activitats.

Des del punt de vista de la contaminació, la fabricació de plaguicides també té necessitat de l'informe favorable dels Departaments d'Indústria corresponents, sobre si compleix o no els requisits de la Llei 38/72 del 22 de desembre sobre protecció de l'Ambient Atmosfèric i el Decret complementari del 6 de febrer de 1975.

3. Inscripció al Registre Industrial

Com totes les instal·lacions industrials, les plantes de fabricació de plaguicides han d'estar inscrites al Registre d'instal·lacions Industrials del Ministeri d'Indústria o del Departament corresponent a les Comunitats Autònomes. Aquesta inscripció està regulada pel Reial Decret del 26 de setembre de 1980 sobre alliberació Industrial, i Ordre Complementària del 19 de desembre de 1980. Per obtenir aquesta inscripció, cal que la indústria compleixi els Reglaments que la poden afectar: electrotècnic de baixa tensió, de recipients a pressió, d'utilització de productes petrolífers, etc...

4. Autorització d'obertura en matèria de Seguretat i Higiene en el treball.

L'Ordenança General de Seguretat i Higiene en el Treball, aprovada en l'Ordre del Ministeri de Treball del 9 de març de 1971, estableix que els locals destinats a la fabricació de plaguicides han de complir, entre d'altres, amb una sèrie de condicions relatives a l'extracció de pols, gasos, etc., i en matèria de prevenció i extinció d'incendis. El compliment d'aquestes condicions, és requisit per a obtenir el preceptiu permís d'obertura del corresponent Departament de Treball. Una anàlisi completa de la legislació sobre aquest tema ha estat recollida en el "I Simposium sobre productes fitosanitaris i riscos laborals", celebrat a Lleida el 25 de març de 1983.

LOCALS D'EMMAGATZEMATGE DE PRODUCTES FITOSANITARIS

En la Legislació específica del Ministeri d'Agricultura sobre productes fitosanitaris, es fan les referències següents als locals d'emmagatzematge:

-En l'apartat 7 de l'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 8 d'octubre de 1973, per la qual es regula l'ús dels herbicides hormonals, hom diu que aquests s'han d'emmagatzemar en llocs frescos, secs i ventilats, i no han de compartir el local amb llavors, adobs o altres productes fitosanitaris.

-En l'apartat 14 de l'Ordre de Presidència del Govern del 29 de setembre de 1976, regulant la fabricació, començ i utilització de productes fitosanitaris, hom diu que aquests es guardaran en lloc segur i lluny de l'abast dels nens i persones estranyes. A més indica que els llocs on s'emmagatzemin els productes de les categories "C" o "D" estaran degudament retolats.

-En l'apartat 6 de la Resolució de la Direcció General de la Producció Agrària, hom indica que només es diligenciaran els Llibres Oficials de Moviment de Productes Fitosanitaris perillosos per a productes de categoria "D", que corresponguin a establiments que disposin de magatzems totalment aïllats d'altres construccions i es dediquin exclusivament a productes agroquímics.

En el Decret de Presidència del Govern del 21 de setembre de 1967, i entre les condicions indicades en el Codi Alimentari, hom especifica que els locals d'emmagatzematge de productes fitosanitaris han de disposar de ventilació suficient per evitar concentracions de productes volàtils, ha d'haver-hi cartells indicant els auxilis en cas d'intoxicació, i l'emmagatzematge dels productes fitosanitaris s'ha de fer de forma que no pugui contaminar menjars ni vegudes.

També en l'article 138 de l'Ordenança General de Seguretat i Higiene en el Treball, hom indica que els locals destinats a emmagatzemar productes fitosanitaris estaran suficientment aïllats dels altres locals de treball, i condicionats per a facilitar-ne la neteja i evitar-hi acumulacions de líquids.

VENDA DE PRODUCTES FITOSANITARIS

En l'article 6è del Decret del 19 de setembre de 1942, hom estableix l'obligatorietat d'inscripció de totes les persones o empreses dedicades al comerç de productes fitosanitaris en el Registre Oficial de Productors i Distribuïdors.

En la Resolució de la Direcció General de la Producció Agrària del 5 de desembre de 1975, es donen normes per a la inscripció a l'esmentat Registre. Per a efectuar aquesta inscripció, els venedors han de dirigir-se a les Seccions Territorials dels Serveis de Protecció dels Vegetals de la Comunitat Autònoma a què pertanyin, i complimentar els impresos "V", acompanyant-los de la documentació complementària que sol·licita.

Per a comercialitzar productes de la categoria toxicològica "C", els venedors han de disposar del Llibre Oficial de Moviment de Productes Perillosos, degudament diligenciat.

La venda de productes tòxics en establiments d'alimentació, queda prohibida per la Resolució del 10 de març de 1961 de la Direcció General de Comerç Interior. Aquesta prohibició afecta no solament els productes fitosanitaris, sinó que segons la Resolució de la Direcció General de Comerç Interior, del 30 de juny de 1964, afecta també els insecticides d'ús domèstic i els raticides.

EMPRESSES DE TRACTAMENTS

En el Decret del 19 de setembre de 1942, hom estableix l'obligació d'inscripció en el Registre Oficial de Productors i Distribuïdors de les empreses dedicades a treballs fitosanitaris.

La Resolució de la Direcció General de la Producció Agrària del 5 de desembre de 1975, classifica les empreses de tractaments en les d'àmbit local, provincial, regional o nacional. A més, especifica que la inscripció en el Registre no autoritza a efectuar tractaments amb productes d'elevada toxicitat, que requereixen autorització especial.

En l'Ordre del 26 de maig de 1979, sobre utilització de productes fitosanitaris, i el seu article 4rt. hi ha especificat que les empreses de tractament estan obligades a lliurar al client un contracte en el qual s'especifiqui:

- Cultiu, superfície, localització i plagues a combatre.
- Nom comercial i número del Registre dels productes fitosanitaris, i dosi o quantitats aplicades.
- Data de realització del tractament.
- Termini de seguretat dels productes fitosanitaris emprats.

En aquesta Ordre, es responsabilitza expressament l'empresa de les possibles infraccions que s'observin: residus de productes no autoritzats, quantitats de residus superior a l'autoritzada, etc.

RESIDUS DE PRODUCTES FITOSANITARIS

En l'annex a l'Ordre del 20 de febrer de 1979 sobre controls de residus de

productes fitosanitaris en els productes vegetals, s'indiquen les quantitats màximes d'aquests residus que poden contenir una sèrie de fruites i hortalisses. En aquesta Ordre, hom prohibeix la tinença o posada en circulació de productes vegetals amb residus de productes fitosanitaris amb quantitats superiors a les autoritzades. Hom responsabilitza de la infracció l'envasador o expedidor del producte, excepte en els casos de productes de procedència no identificable, en els quals el responsable en serà el posseïdor.

Per als productes importants, la responsabilitat recaurà sobre l'importador, amb igual excepció que en el cas anterior. Les infraccions al que estableix l'esmentada Ordre, seran sancionades d'acord amb el que disposa el Decret del 12 de juliol de 1973, pel qual es reglamenten les sancions per frau en productes agraris i el Decret del 21 de març de 1975 (modificat pel Reial Decret del 30 de desembre de 1977), sobre competències de l'Administració Sanitària en matèria alimentària.

En l'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 26 de juliol de 1973, i en el seu article 3er., hom indica que correspondrà a les Estacions d'Avisos Agrícoles analitzar l'efectivitat, persistència i residus dels productes fitosanitaris emprats.

NORMATIVA QUE AFECTA DETERMINATS PRODUCTES

Per llur toxicologia o per requerir unes condicions especials d'ús, existeixen una sèrie de normes específiques per a determinats productes o grups de productes.

1. Insecticides clorats

Els productes clorats són generalment de degradació lenta, per la qual cosa existeix el perill de llur acumulació en els organismes vius, inclòs l'home. Per aquesta raó, en molts països s'han dictat una sèrie de mesures encaminades a limitar-ne l'ús.

En aquesta línia, l'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 22 de març de 1971, dona una sèrie de normes per a restringir l'ús d'insecticides agrícoles que continguin DDT.

L'Ordre del Ministeri d'Agricultura, del 4 de desembre de 1975, prohibeix la venda i utilització dels productes fitosanitaris que continguin DDT, HCH o toxafè, i d'altres grups de productes clorats (aldrina, dieldrina, endrina, heptaclor i clordà) hom en prohibeix la utilització en forma de pulverització, pols o adobsinsecticides. La utilització d'aquest segon grup de productes en forma de granulats per a tractaments de sòls o d'esquers ha estat posteriorment prohibida.

2. Herbicides hormonals

La utilització incorrecta dels herbicides hormonals pot perjudicar determinats cultius pròxims als tractats. Per això, l'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 8 d'octubre de 1973 dona una sèrie de normes per a regular-ne la utilització, indicant classe de maquinària a emprar, condicions atmosfèriques desaconsellables i les distàncies que en cada cas s'han d'observar entre el cultiu tractat i els sensibles a aquest tipus d'herbicides.

La Resolució de la Generalitat de Catalunya del 3 de febrer de 1981, prohibeix la utilització dels herbicides més volàtils en les zones de regadiu de dedicació frutícola de la província de Lleida, en el Delta de l'Ebre i en les comarques vitivinícoles emparades per Denominacions d'Origen.

També és regulada per la Generalitat de Catalunya la utilització dels herbicides en el conreu de l'arròs, a fi d'evitar danys als cultius hortícoles pròxims als arrossars.

3. Altres productes

Per llur possible perillositat o per haver-se observat en els vegetals tractats residus en quantitats superiors a les tolerades, hom ha procedit en diverses ocasions per part del Servei de Plagues a anul·lar o modificar determinades autoritzacions en el Registre Central de Productes i Material Fitosanitari. És el cas de la prohibició d'utilització del metilparation en el cultiu de cítrics, per la freqüent observació de residus d'aquest producte en els fruits tractats en quantitats superiors a les tolerades en la legislació espanyola i en la de la Comunitat Econòmica Europea.

També per evitar residus sobre els fruits, hom ha incrementat a 30 dies el termini de seguretat del fenitrothion en aplicacions sobre plantacions de cítrics. En altres casos, hom procedeix a anul·lar els registres de productes amb una determinada riquesa de matèria activa, per tal que siguin substituïts per

formulacions d'inferior riquesa i menor perillositat: les formulacions de metilparation del 50% passaren al 35%, les d'etilparabè del 20% al 7,5%, etc. Altra limitació a l'ús de determinades matèries actives, consisteix a autoritzar-les únicament en determinades barreges, com és el cas de l'herbicida aminotriazole o del fungicida metal·laxil.

Finalment, i per diversos motius toxicològics, determinades matèries actives han estat anul·lades del Registre de forma total o provisional: clordimeform, hexaclorobenzè, clorobenzilat, etc.

DIVULGACIÓ DE LES NOVES TÈCNiques DE LLUITA

1. Estacions d'Avisos Agrícoles

La complexitat creixent de la lluita contra les plagues fa necessari que per part de l'Administració orienti els agricultors sobre com dur-la a terme. L'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 26 de juliol de 1973, crea de forma oficial les Estacions d'Avisos Agrícoles, algunes de les quals es troben ja en funcionament, com la de Lleida creada el 1964, i que fou la primera de l'Estat espanyol. La missió d'aquestes estacions és doble: per una part recopilar informació sobre els paràsits (cicle evolutiu, dinàmica de poblacions, influència de les condicions climàtiques, etc.) i, per altra, informar als agricultors dels moments més adequats per a combatre cada paràsit, dels tractaments a fer, mitjans alternatius de lluita, etc.

Pels Reials Decrets de traspassos de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de sanitat vegetal (7 de setembre de 1979, i 13 de juliol de 1981), les Estacions d'Avís Agrícoles radicades a Catalunya passaren a dependre de la Generalitat i quedaren integrades a les Seccions Territorials del Servei de Protecció del Vegetal. Per a indicar quines són les missions concretes que desenvolupen, a continuació hom resumeix l'actuació de les Estacions d'Avís de la Generalitat en les dues línies bàsiques assenyalades.

a/ Recopilació d'informació: durant l'any 1982, hom hi ha seguit l'evolució de 47 espècies de paràsits animals, mitjançant 364 Estacions de feromones sexuals, 79 bacteris de mosquers, 12 trampes lluminoses i nombroses observacions directes al camp. El seguiment de les malalties, bàsicament del clivellat de peres i pomes, i del mildiu de la vinya, ha estat dut a terme amb 14 aparells electrònics, 22 termopluviò-humectògrafs i 20 estacions meteorològiques. A més s'han realitzat experimentacions per la posada a punt de noves tècniques de lluita.

b/ Informació als agricultors: es fa a través dels Butlletins d'Avís, que compten amb 12.000 subscriptors, els Fulls Informatius, i 5 contestadors telefònics instal·lats a Barcelona, Vilafranca del Penedès, Tarragona, Lleida, i Figueres que donen informació diària de la conveniència o no de realitzar tractaments i dels productes a emprar.

13.2. Agrupacions de lluita integrada

L'Ordre del Ministeri d'Agricultura del 27 de juny de 1979, estableix el pla d'actuació de lluita dirigida contra les plagues del cotó durant les campanyes 79-80 a 83-84, l'objectiu d'aquesta lluita dirigida és reduir els costos del tractament i disminuir l'impacte ecològic de la lluita química. Per això es disposa la posada a punt de tècniques de lluita integrada a nivell d'agricultors, i el creen Agrupacions d'Agricultors per desenvolupar-les, al front de les quals hi ha personal especialitzat que és subvencionat per l'Administració.

Els bons resultats d'aquesta experiència aconsellen repetir-la en altres cultius, ja, que és el camí per introduir entre els agricultors les tècniques desitjables de lluita integrada.

CONCLUSIONS

La legislació sobre fabricació, comercialització i aplicació de productes fitosanitaris és molt completa i capaç de garantir que de la seva utilització no es deriven conseqüències negatives per als consumidors o l'equilibri ecològic. No obstant això per assolir plenament aquests objectius, caldria considerar les següents qüestions:

-A nivell legislatiu, cal adequar les normes del Registre de productes espanyols a les de la Comunitat Econòmica Europea, i adequar a la realitat l'actual normativa d'aplicació de productes perillosos.

-Per part dels fabricants de productes fitosanitaris, hom demana una major rapidesa en la inscripció de productes en el Registre, i una determinació més exacta dels terminis de seguretat entre l'aplicació del producte i la collita del vegetal tractat.

–Cal agilitzar la informació sobre els productes inscrits en el Registre. És important que la informació sobre els aspectes toxicològics dels productes arribi puntualment als centres sanitaris que hagin d'atendre les possibles intoxicacions.

–Per a una protecció major dels consumidors, caldria potenciar les actuacions dels Serveis de Fraus, no solament a nivell de control de fabricants i venedors sinó també d'inspecció de residus en productes alimentaris.

–Per part de l'Administració, caldria potenciar la tecnificació dels Serveis de Protecció dels Vegetals, proveint-los de mitjans humans i materials suficients per a desenvolupar la lluita dirigida i integrada.

RESUM DE LA LEGISLACIÓ CITADA

Legislació específica sobre productes fitosanitaris

- Decret del M. de A. de 19/9/42, sobre fabricació i comerç de plaguicides (BOE 20/12/42)
- Ordre del M. de A. de 16/12/42, desenvolupant l'anterior (BOE 29/12/42)
- Ordre de P. del G. de 23/2/65, sobre venda i ús de productes fitosanitaris (BOE 3/3/65)
- Resolució de DGA de 8/5/67 donant instruccions per a la redacció d'etiquetes de productes fitosanitaris (BOE 15/5/67)
- Ordre del M. de A. de l'1/3/71 sobre definicions a aplicar per al Registre Oficial Central de Productes i Material Fitosanitari (BOE 16/3/71)
- Ordre del M. de A. del 22/3/71 sobre l'ús d'insecticides agrícoles que continguin DDT (BOE 30/3/71)
- Ordre del M. de A. del 31/1/73 sobre classificació de productes fitosanitaris per la seva perillositat sobre la fauna silvestre (BOE 19/3/73)
- seva perillositat sobre la fauna silvestre (BOE 19/3/73)
- Ordre del M. de A. de 8/10/73 regulant l'ús dels herbicides hormonal (BOE 17/10/73)
- Ordre del M. de A. de 4/12/75, restringint l'ús de plaguicides d'elevada persistència (clorats) (BOE 24/12/75)
- Resolució de la DGPA del 5/12/75 donant normes pel Registre Oficial de Productors i Distribuïdors (BOE 31/12/75)
- Ordre del M. de A. de 9/12/75, reglamentant l'ús de productes fitosanitaris per prevenir danys a la fauna silvestre (BOE 19/12/75)
- Ordre del M. de A. de 12/8/76, per la qual es classifiquen els productes groquímics a efectes de registre (BOE 23/8/76)
- Ordre de la P. del G. de 29/9/76 per la qual es regula la fabricació, comerç i ús dels productes fitosanitaris (BOE 11/10/76)
- Ordre del M. de A. del 7/10/76 sobre tractaments protectors de la fusta (BOE 16/10/76)
- Ordre de la P. del G. de 20/2/79 sobre control de residus de productes fitosanitaris dins o sobre productes vegetals (BOE 12/3/79)
- Ordre del M. de A. de 26/5/79 sobre utilització de productes fitosanitaris (BOE 8/6/79)

- Resolució de 3/2/81 relativa a la regulació de l'ús dels herbicides hormonal en zones de conreus sensibles (DOG 25/2/81)
- Resolució de la DGPA de 29/3/82 sobre normalització del Llibre de Productes Fitosanitaris Perillosos (BOE 15/4/82)

Altra legislació

- Resolució del M. de G. de 10/3/61 sobre venda de productes químics en establiments d'alimentació (BOE 25/4/61)
- Ordre del M. de G. de 7/1/64 sobre regulació d'insecticides i racicides (BOE 29/1/64)
- Resolució de la DGCI de 30/6/64 modificant i ampliant la Resolució del 10/3/61 (BOE 10/7/64)
- Decret del P. del G. de 21/9/67 aprovant el Codi Alimentari Espanyol (BOE 17/10/67)
- Ordre del M. de T. de 9/3/71 sobre seguretat i higiene en el treball (BOE 11/3/71)
- DEcret del M. de A. del 12/7/73 pel qual es reglamenten les sancions per frau en productes agraris (BOE 20/9/73)
- Ordre del M. de A. de 26/7/73, reglamentant l'actuació de la Xarxa d'Alerta Nacional (BOE 6/8/73)
- Decret del M. del P. del D. de 6/2/75, complementària de la Llei de 22/3/72 sobre protecció de l'ambient atmosfèric (BOE 22/3/75)
- DEcret del M. de G. de 21/3/75 sobre competències de l'Administració Sanitària en matèria alimentària (BOE 18/4/75)
- Reial Decret de 7/9/79 sobre transferències de competències de l'Administració sanitària en matèria alimentària (BOE 18/4/75)
- Reial Decret de 7/9/79 sobre transferències de competències de l'Administració de l'estat a la Generalitat de Catalunya, en matèria d'agricultura, sanitat i treball (BOE 21/9/79)
- Reial Decret de 13/7/81 sobre traspàs de Serveis de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de Sanitat Vegetal (BOE 6/8/81).